

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo francovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto za bolj premožne 2 goldinarja; za manj premožne rodoljube pa 1 gld. 50 kr.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu.

Leto XI.

V Celovcu, 10. aprila 1892.

Štev. 10.

Beseda o zlati veljavi.

Judovski bogataši, katerim je samo država štiri tisoč milijonov gld. dolžna, od katerih mora vsako leto 160 milijonov obrestij plačati, da ne govorimo o drugih, zasebnih dolgovi, — izmislili so si spet nekaj novega, da bi avstrijske národe še bolj oskubili. Na enkrat so v svojih časnikih zagnali krik, da se mora v Avstriji in na Ogerskem vpeljati zlata veljava. Kakor se vidi, so tudi že oba denarna ministra na svojo stran dobili, kajti na Dunaju in v Pešti so se na željo obeh finančnih ministrov zbrali zvedenci, da bi povedali svojo misel, ali kaže za Avstrijo, uravnati denarno veljavo in vpeljati zlat denar ali ne. Vsi zvedenci so se izrekli za zlato veljavo. Temu se pa ni čuditi, ker so bili v posvetovanje poklicani sami taki veščaki, ki so v zvezi ali pa v službi pri bogataših. Že po veliki noči se snidejo spet državni poslanci, in ta stvar pride v razgovor in morda se bo tudi že odločila. Zdi se nam toraj nujno potrebno, da povzdignemo svoj svarilni glas, kterege naj bi slovanski in konservativni poslanci nikar ne prezrli!

Liberalni, v službi judovskih bogatašev stoječi časniki hvalijo zlato veljavo in dokazujejo, da nam je potrebna. Saj ni prvokrat, da so ljudstvo slepili na korist bogatašev! Katoliški, pošteni in ljudstvu prijazni listi pa vsi bolj ali menj glasno svarijo pred to novotarijo, ki nas zna pahnuti v veliko nesrečo in revščino. Da nas naši bralci lažej razumejo, hočemo to stvar nekoliko pojasniti.

Kaj pa je to „zlata veljava“? To je zlat denar. Mi imamo zdaj „srebrno veljavo“, ker je srebrni goldinar podlaga našega denarja. Drobiž t. j. krajcarji, desetice, dvajsetice, to ni pravi denar, ampak le menjevalni denarni pomoček, ki ima le v naši državi vrednost; na tujem naš krajcar nič ne velja, srebrna desetica pa le toliko, kar je srebro vredno. Pravi avstrijski denar se začne še le s srebrniki po 25 kr. Bankovci so sicer pravi denar, imajo pa le toliko časa kaj vrednosti, dokler je državna blagajnica še toliko močna, da zamore ves papirnati denar, kar ga je med ljudmi, za srebrni denar zameniti. Dokler ima naša država še kaj kredita, bodo tudi v tujih deželah naš papirnati goldinar še vzeli; ko bi pa mi veliko vojsko zgubili in prišli v denarne zadrege, potem našega papirnatega denarja na tujem nihče ne bo

vzel, še domači se ga bomo branili in tirjali srebrne goldinarje. Naš pravi denar je tedaj srebrni goldinar, mi imamo srebrno veljavo, to se pravi, če sem komu 10 gld. dolžen, ima on pravico tirjati, da mu naštejem deset srebrnih goldinarjev ali pa 40 srebrnih četrgoldinarjev; drobiža pa ni dolžen vzeti in tudi papirja ne, ako bi bilo državno gospodarstvo v tako slabem stanju, da bi se bilo bati bankerota.

V srebrnem goldinarju pa ni za cel goldinar srebra, ampak precej menj. Tudi srebro ni stanovitno v svoji ceni, včasih je nekaj dražje, včasih spet boljši kup. Pa tudi denarni menjalci hočejo svoj dobiček imeti. Nekoliko pa se denarna cena obrača tudi po gospodarskem stanju kake države in po političnem vetru; bolj ko se kaka država vojski bliža, bolj se ljudje njenih denarjev branijo. Od todi pride, da se za naš goldinar v tujih državah komaj 72 do 75 krajcarjev vrednosti dobi. Kdor kupi kako reč, ki je 100 gld. vredna, mora šteti za njo 125 do 128 goldinarjev. Zato pa pravijo tisti, ki se poganjajo za zlato veljavo: „Upeljimo zlat denar; naredimo take cekine, ki bodo res toliko vredni, kakor je na njih zapisano; zlato ima bolj stanovitno ceno; potem bo imel naš denar polno veljavo, in na tujem nam denarni menjalci ne bodo mogli veliko odtrgati. Tudi za uradnike, obrtnike in delavce bo bolje, ako bodo plačani v zlatem denarju, ki bo imel polno veljavo in bo toraj več vreden, pa se bo tudi več blaga zanj kupilo.“ Zlato veljavo pa hočejo tako urediti: Podlaga našega denarstva bo „krona“, ktera bo pol goldinarja ali 50 kr. vredna. Ker pa ne kaže kovati tako majhnih cekinov, bo najmanjši zlati denar cekin za 10 kron, toraj v vrednosti 5 goldinarjev. „Krone“ bodo pa srebrne in nekaj še manjšega drobiža se bo izkovalo v srebru in sicer vsega za 100 milijonov goldinarjev ali 200 milijonov „kron“. To srebro pa ne bo pravi denar, ampak le „drobiž“, kakor so zdaj desetice in dvajsetice. Na tujem tega drobiža ne bodo vzeli; kdor bo hotel tam kaj kupiti, bo moral plačati v zlatu. Tudi mislijo za 100 milijonov gld. papirnatega denarja natisniti, ker je bolj pripraven za veliko kupčijo in za razpošiljanje po pošti.

Toda kar ti ljudje povejo v hvalo zlatega denarja, nema za Avstrijo tolike vrednosti. Za domačo kupčijo je srebrna veljava tudi dobra, s tujimi

deželami pa Avstrija nema toliko opraviti, ker sama toliko živeža pridela, kar ga potrebuje, za druge izdelke je pa tudi bolje, da se doma naredijo, kakor pa da bi jih mi iz tujine naročevali in denar iz dežele proč pošiljali. Če pa tujec k nam kaj naprodaj prinese, mora vzeti naš denar. Pomisliti je pa to: če hočemo mi vpeljati zlat denar, moramo prej zlató imeti. Toraj moramo kakih 400 do 500 milijonov na posodo vzeti, da si nakupimo potrebnega zlatá. Da pa zlatá ne bomo po ceni dobili, za to bodo že skrbeli judovski bankirji. Izumislili so si ta pomoček: v svojih listih vpijejo po zlati veljavi, kakor bi morala Avstrija konec vzeti, ako si brž ne priskrbi zlatega denarja; s tem hočejo ljudi tako daleč preslepiti, da bodo začeli na vlado in na poslance pritiskati; naj brž vpeljejo zlato veljavo; bogataši sami pa pravijo, da oni ne marajo za zlato veljavo, da jim zlatá primanjkuje in da ga je težko dobiti. S tem ženejo ceno zlatá na viš. Zdaj pa prevdarimo: če mi naredimo za 400 do 500 milijonov novega dolga, morali bomo od njega vsako leto okoli 20 milijonov goldinarjev obrestij plačevati. Namesto 160 milijonov bomo Judom 180 milijonov vsako leto v žrelo vrgli. Če bo pa zlata veljava, bodo hoteli tudi obresti v zlatu izplačane imeti. Tako se bo naše zlató spet v njihovih kasah zbiralo, in oni ga ne bodo več med svet dali.

Tako bo med ljudstvom v javnem prometu spet zlatá zmanjkalo, in vlada bo primorana, ali spet en par sto milijonov na posodo vzeti, da si zlatá kupi, ali pa izdati papirnate „cekine“, in namesto zlate bomo imeli potem papirnato veljavo in bomo toliko na slabšem, kolikor bomo več dolga imeli. To pa še ni najhujše. Pomisliti je še to: kolikor bo zlati denar več vreden, za toliko se bo povečal tudi naš državni dolg. Zdaj smo dolžni 4 milijarde ali štiri tisoč milijonov goldinarjev ali 8000 milijonov „kron“ (polgoldinarjev). Ker pa je naš goldinar le 72 kr. vreden, pol goldinarja le 36 kr., toraj smo prav za prav le 3040 milijonov dolžni. Ako se pa denarna vrednost toliko povzdigne, da bo „krona“ 40 kr. vredna, potem bo tudi naš dolg 3200 milijonov vreden, to je, judovskim bogatašem bomo za 160 milijonov več dolžni, ko zdaj. Omeniti pa je še, da ni samo država dolžna, tudi posamični ljudje so dolžniki, o tem bi nam vedele hranilnice in posojilnice kaj več povedati. Nekdo

Vrag te vzemi!

(Češki spisal V. Kosmák. Prevel R.)

„Oho!“ poreče gotovo marsikteri bralec, čitajoč ta napis, „to je pa čuden pozdrav!“

Se vé, se vé, dragi moji, sam to spoznam. Bliža se velika noč, in vsakokrat sem vam kako podobico za „allelujo“ pokazal; — letos mi je pa od same hude zime ves glas zamrznil, da še „alleluje“ zapeti ne morem. Kako bi tudi človek ne imel čmernega obraza, ko od vseh strani družega ne čuješ, ko pritožbe, žalovanje in godrnjanje; tu revščina, tam zatiranje, tu pomanjkanje, tam razuzdanost; in če se pri tem spomniš še na svoje lastne križe, vzdihnil boš nevoljni: „Meni se sedanjí časi nič kaj ne dopadajo! Nekteri pa kar kratko rečejo: Vrag naj vse pobere!“

Da, da, to preklinjanje je že preveč v navadi, in besedo „vrag te vzemi!“ slišiš kaj pogosto. Tisti pa, ki kolnejo, ne premislijo, da s kletvijo izročajo svet „knezu temote“, oni pripravljajo tla nihilistom in anarhistom, ki hočejo ves red spodkopati, vse prav po peklenško razrušiti in opustošiti.

Nedavno sem bil v Žarošicah, pri „najstarejši Materi Božji“, kakor tamošnji župnik ponosno trdijo. Od tam sem prišel v Aharčice, kjer sem v gostilni pri pošti čakal na poštni voz, da bi se peljal v Slavkov. Dolgo ga ni bilo, sedel sem čez pol ure. Sedel je tam tudi neki tkalec s svojo ženo. Pila sta vino. Stari gospod gostir je z njima govoril.

„Kako že kaj gre z vašo gostilno?“ vpraša tkalec. „Prosim vas,“ odvrne krčmar, „odkar imamo železnico, je moja gostilna za nič. Prej so bili

drugi časi, in jaz sem živel, in drugi tudi. Če smo dopoldne prešiča zaklali, zvečer je bil že ves sneden razun kostij in sčetin. V vesi so imeli kmetje po 3, do 4 konje za priprego in so z njim lep denar zaslužili. Kure, piščeta, race, gosi, jajca, sir, maslo, to so vse meni prinesli in jaz sem vse v denar spravil. Včasih mi je še primanjkovalo; kajti na cesti se je vse trlo voznikov! Kaj pa zdaj? Škoda da bi govoril! Pravili so prej, da bodo ljudje pri železnici veliko zaslužili. Prazne čenče! Ko so zidali železnico od Brna do Rousinova, prišli so delavci celo iz Ogerske; nekteri so še konje in vozove seboj pripeljali, da bi več zaslužili. Pa čez 14 dni so se reveži žalostni spet domov vračali. Eden iz njih je mene za Boga prosil, naj mu podarim otep sena, sicer mu konji od glada poginejo. Jaz ga prašam: „Človek Božji ali pri železnici niste nič zaslužili?“ — „Oh, zlati gospod“, odvrne Slovak, „tukaj mora človek sebe in živino noč in dan trpinčiti, pa si komaj za hrano prisluži; kdor bi pa po noči počival, mora glada umirati.“ Jaz dóm: „To je čudno. Videl sem jih pa mnogo, ki so od železnice na stotine odnesli.“ — „Ni mogoče!“ reče Slovak. „Gola resnica,“ odvrnem jaz, „videl sem to na lastne oči.“ — „Tedaj od Krenovske železnice?“ vpraša on začuden. — „Tako je,“ rečem mu jaz, „od Krenovske železnice so odnesli na stotine — pa ne goldinarjev, ampak — ušij!“ Tkalec se je na glas nasmejaj, gostilničar pa je zamahnil z roko in rekel: „Vrag vzemi vse železnice!“ Kakor je ta Aherčički poštar železnice hvalil, tako hvalijo ljudje še različne druge reči, kakor stroje, zavode, podjetja, liberalno pravičnost itd., najbolj pa Jude

in oderuhe, pa tudi tiste gospode odvetnike, ki se pri sodnijah za oderuhe potegujejo. „Naj bi jih vrag vzeli!“ kličejo ljudje. Jaz pa pravim: nikar ne kličite hudobca! On včasih res pride in tistega vzame, ki ste ga ukleli. Mislite mar, da ni res? Poslušajte, kaj se je enkrat zgodilo.

Nekega krasnega* vignelega dne se je peljala lepa kočija po cesti. V njej je sedel lepo oblečen gospod, kadil dišečo smodko in čital časnik. Pripelje se v gozd. Ah, vignelega dne je v lesu lepo in prijetno! Vsako drevo je kakor mladenič polno bahotne moči in prijetnega duha. Spomladi diši drevo vsa drugače, ko jeseni. — Gospod v kočiji je odložil časnik, naslonil se na mehko blazino in zagledal se v košato drevje. Da, da, tukaj v gozdu veje vsa druga, bolj zdrava sapa, kakor v mestu!

Na enkrat se prikaže na cesti gospod, oblečen kakor gozdar, s petelinovim peresom za klobukom. Kje se je vzel? — Nasmijal se je uljudno, pomignil kočijažu, naj postoji in priklonil se dvorljivo gospodu v kočiji, proseč ga, naj bi ga nekoliko časa na voz vzel, ker ga je čevljev ožulil.

„Prav rad, me veseli!“ reče gospod v kočiji in se umakne na levo. Tuji gospod skoči v kočijo in reče uljudno: „Ne zamerite, da Vas nadlegujem. S kom imam čast, če smem vprašati?“ „Jaz sem odvetnik iz mesta. In s kom imam jaz čast?“ „Jaz sem vrag iz pekla!“ Odvetnik se je nasmejaj, ker je mislil, da se tujec šali. Ko mu pa pogleda na noge in vidi konjsko kopito, umakne se ves prestrašen v svoj kot. Vrag se je nasmejaj in rekel: „Ko bi sam ne vedel, da ste odvetnik, ne bi tega verjel. Kajti odvetnik biti in bati se vraga,

je izračunal, da imamo Avstrijanci vsega vkup 20 milijard dolga. Nadalje je izračunal, da ako cena goldinarja le za en krajcar poskoči, imajo naši upniki 200 milijonov dobička, ako bi pa goldinar zlate veljave poskočil v ceni od 72 na 82 krajcarjev (kar je lahko mogoče), potem smo bogatašem 2000 milijonov več dolžni, kakor zdaj, ta velikanski denar bi oni pridobili kar čez noč, brez vsacega truda.

Iz rečenega je jasno, da listi, ki pišejo, in poslanci, ki govorijo za zlato veljavo, delajo le za korist in dobiček judovskih bogatašev. Namesto vpeljati zlato veljavo, bi bilo veliko bolje, ko bi ministri in poslanci prevdarili to, kar je antisemitski poslanec profesor Schlesinger na Dunaju govoril in nasvetoval. On pravi, da naj ostanemo pri srebrni veljavi. Namesto da bi za zlato veljavo kakih 400 do 500 milijonov novega dolga naredili in od njega vsako leto okoli 20 milijonov obrestij plačevali, hoče on, da bi državna dolžna pisma (obligacije) tako predelali, da bi vsako leto 8 milijonov več obrestij plačevali, kakor do zdaj, pa tako, da bi se ob enem tudi dolg manjšal in počasi izplačal (amortiziral); in sicer misli on, da bi mi po njegovem nasvetu izplačali v 66 letih vseh 4000 milijonov državnega dolga in vse obresti. Tako bi se mi počasi dolga znebili in našim potomcem bi ne bilo treba vsako leto 160 milijonov obrestij plačevati. Kapitalisti (bogataši) pa bi bili potem v zadregi, kam denar obrestonosno naložiti; bilo bi denarja preveč, vsled tega pa bi se znižale obresti pri posojilih, kar bi bilo gotovo v korist vsem, ki so kaj dolžni, posebno kmetom, ki denar za obresti tako težko vkup spravijo. Tudi bi se več denarja vtaknilo v kupčijo in obrtna podjetja, tako bi bilo več prometa in zaslužka. Po tem nasvetu bi se mi v 66 letih odkrižali državnih dolgov, ako pa vpeljemo zlato veljavo, bomo v 66 letih še ves dolg imeli in še za kakih 2000 milijonov več, in v tem času bomo 66 krat 180 milijonov, to je 11.880 milijonov na obrestih izplačali, ne vstevši obresti od novega dolga, ki se bo v teku teh let brž ko ne še napravil.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. (Prošnja do naših p. n. zaupnih mož.) Odbor katoliško-političnega društva prosi, da se mu v originalu ali pa v prepisu zanesljivo pošljejo vsi odloki, s katerimi se ravno zdaj po našem koroškem e. k. deželnem šolskem совету odbijajo prošnje za slovensko šolo, ki so se poslale preteklo jesen e. k. ministerstvu za uk in bogočastje na Dunaj v rešitev.

Iz Celovca. (Občni zbor slovenskega katoliško-političnega in gospodarskega društva in večerna veselica.) Kakor smo že v dveh prejšnjih številkah našega lista naznanili, napravi gori omenjeno društvo drugo sredo po Veliki noči dné 27. aprila v dvoranah „Sandwirthove“ gostilne v Celovcu popoldne svoj letni občni zbor s posebno zanimivim, važnim programom in s poučnim govorom o kmetijstvu, zvečer pa veselico z godbo in petjem, pri kateri se bodo med drugim pele krasne slovenske skladbe od A. Nedvéda, A. Försterja, Iv. Zajca, J. Skroupa,

to ne gre vkup! Prosim Vas, ali nemava oba istega rokodelstva? Kolikokrat ste že paragrafe zavijali in laž v resnico, krivico v pravico preobračali! Ali mar jaz kaj družega delam?“ „Je že res“, reče odvetnik, „pa z Vami osebno še nisem občeval . . . .“ „Razumem Vas, cenjeni gospod“, odvrne hudobec prijazno, „vi ljudje ste nekaj boječi, plašljivi, če pridete v dotiko s katerim od nas peklenščakov, to že poznam. — Kam pa se peljete?“ „Tu po vaseh v okolici imam več opravkov.“ „Vem vse dobro.“ Peljete se, da tirjate posestnike, ki so Vam za zgubljen pravde še na dolgu. Vi ste pač umen tiček, da znate denar kovati še iz takih pravad, o katerih ste že naprej vedeli, da jih bote zgubili.“ „Prosim Vas, človek hoče živeti . . . .“

„Neumnež, čemu se izgovarjate. Prav delate, prav pametno. Človek ne živi le od Božje besede, ampak najprej od kruha, naj ga že zasluži tako ali tako.“

Tako se je pogovor še dolgo pletel in vrag je znal tako šalivo in muhasto govoriti, da je odvetnik čisto pozabil na konjsko kopito. (Konec sledi.)

Smešničar.

Berač: „Povsodi dobim kos kruha, pa nikjer denarja. Če pojde tako naprej, se bom oženil, da mi bodo otroci pomagali kruh pojedati.“

Gost: „Bolhe so me pa dobro grizle nicoj.“
Natakarija: „Kaj pa hoče bolha družega storiti?“

dr. Benj. Ipaveca itd. Predstavljal se bode tudi šaljiva opereta „Vinska poskušinja“, ki bode gotovo vsem dobro dopadla in prouzročila obilo smeha. Veselični odbor povabil je tudi vsled občne želje opernega pevca g. Jos. Nollija iz Ljubljane, da bi se udeležil naznanjene veselice, in se nam poroča, da je obljubil priti. S krasnim svojim glasom in lepim umetnim petjem bode tedaj tudi ta slavni pevec povelečeval našo veselico. Gosp. Jos. Nollij je pel predlansko jesen prvokrat v Celovcu pri Einspielerjevi slavnosti, žel mnogo pohvale in je ostal vsem udeležencem te slavnosti v najprijetnejšem spominu. Poleg petja in godbe vršile se bodo deklamacije, kakor tudi govori, ki so pri Slovencih o takih prilikah že tako v navadi. Natančni program shodu in veselici naznanili bomo v prihodnji številki našega lista. — Iz gori navedenega vsakdo lahko razvidi, da ima naše katoliško-politično in gospodarsko društvo skrb, svojim udom vsestransko postreči, in ker je mogoče najuspešneje budit narod naš z živo besedo na shodih in navduševati ga pri veselicah in slavnostih z lepim slovenskim petjem in drugim prijetnim razveseljevanjem, so taki ukrepi omenjenega društva vse hvale vredni in bodo rodili gotovo obilo dobrega sadu. — Ker čujemo, da se bode ta dan v Celovcu zbralo mnogo Slovencev in Slovenk iz vseh krajev slovenske Koroške, pozdravljamo jih že naprej kot dobro došle nam goste. Vabimo pa tudi še prav posebno vse slovenske župane, predsednike krajnih šolskih svetov in druge občinske odbornike s prošnjo, da se ta dan zberó polnoštevilno v Celovcu ter se udeležijo zborovanja in veselice. Na veselo svidenje!

Iz Kotmare vesi. (Zahvala g. Hellerju. Kupil sem od tovarnarja g. Hellerja na Dunaju slamoreznicu V. F. S. za 76 gld. ter sem z njo prav zadovoljen. Lahke vesti zamorem tedaj g. Hellerja priporočiti vsakemu, ki potrebuje kak kmetijski stroj. Janez Hedenik, kmet.)

Iz Libuč pri Pliberku. (Srečna zmaga!) Pri občinski volitvi, ki se je našim nemškutarjem na ljubo v drugo vršiti morala, smo zopet zmagali. V drugem in tretjem volilnem razredu se nasprotniki še udeležiti niso upali. Nek kmet je Pliberškega župana gospoda Herbsta prašal, ali ne bodo prišli volit, in omenjeni gospod je odgovoril: ali mislite da smo neumni! V prvem razredu smo sicer za zdaj še propadli, pa le po neprevidnosti. Nasprotniki dobili so 18 in Slovenci 17 glasov, torej je razločka le za en glas in bili bi mi popolnoma zmagali. Liberalci so imeli zdaj lepo upanje, da proderejo s svojimi pristaši. Učitelj je v zapisniku okoli 20 naših izpustil, tako da bi bili naši nasprotniki, združeni s Pliberčani, zmagali tudi v drugem volilnem razredu. Kmet Matevž Črnko pa je vedel o pravem času in na pamet, katerih ni, ugovarjali so takoj temu nepostavnemu početju in občinski tajnik je mogel s kislim obrazom hoče-nočeš zapisnik popraviti in onih 20 naših volilcev, ki so bili izpuščeni, zopet pripisati. Hvalo dolžni smo kmeti tudi vrlemu našemu rojaku Ažmanu, ki se je res veliko trudil s pooblastili, volilnimi listi in sploh z vso volitvijo. Učitelja in njegovo obnašanje si bomo pa zapomnili in tudi njegovo delovanje ob svojem času na drugem mestu dostojno osvetlili. Kedar bomo imeli prvo občinsko sejo, dobiš ljubi „Mir“ od nas odgovor na dr. Ublnovo izjavo, ki je v deželnem zboru dné 28. t. m. zatrdil, da Libuška občina ne želi slovenske šole. Zdaj hočemo dokazati črno na belem, da ni res, kar je trdil dr. Ubl na svojo roko, in da so take šole narodova volja in želja koroških Slovencev, o tem prepričati se bode mogel g. dr. Ubl, ako bode še nekaj časa živel, še vse drugače. Sploh pa se hočemo za slovenske šole boriti toliko časa, da se nam bodo priznale, kajti mi ne zahtevamo nič nepostavnega, to potrdil je g. dr. Ubl tudi sam, in ker so naše tirjatve postavne in pravične, zatorej upamo, da bode naša pravična stvar tudi zmagala. Seveda, v Celovcu pravice naši ne bomo, kjer odločuje železna pest dr. Ublna in še nekaj takih nemilostnih nemških gospodov, ali to nas nič ne plaši; nam je pot odprta tudi drugam. Sploh pa se nam teh mož ni treba bati. Dr. Ubl in njegovi pristaši bodo šli, a narod slovenski bode živel — in mora živeti, naj že bode to našim nemškim neprijateljem ljubo ali ne. Toliko za danes, prihodnji več!

Iz Pliberške okolice. (Zmaga!) Dné 2. t. m. smo imeli v Drveči vesi volitev občinskega odbora za Libuško občino. Kmetje stali smo kakor skala in posledica tega bila je tudi naša zmaga. Ko so naši nasprotniki videli, da v 3. in 2. razredu ne morejo prodreti, pometali so svoje puške v korožo in se volitve niso udeležili. Prišlo je v 3. razredu 110 volilcev in voljeni so bili: Tomaž Staré p. d. Mežnar; Jernej Črnko, Bric; Peter Pečnik, p. d. Pečnik; Pavel Podrečnik, Vogel; Matevž Breznik, Koren; Martin Krof, Oserbun; Valentin Slanič, Sojek; Janez Močilnik, Mlinar; Janez Apovnik, Srenc, ter je prvih šest izvoljenih za odbornike, zadnji trije so namestniki. V drugem raz-

redu prišlo je 39 volilcev in voljeni so bili: Štefan Viternik, p. d. Kosem; Jože Ažman, Pufer; Tom. Potočnik, Hutar; Luka Mandl, Radegel; Andrej Skuk, p. d. Skuk; J. Krof, Podrup; Matevž Črnko, Anžej; Valentin Kolednik, Šimon; Tomaž Majerič, Župej. Prvih šest je odbornikov, zadnji trije so namestniki. V prvem razredu je prišlo od 18 volilcev 17. Naši nasprotniki nam ne morejo oporekati, da smo nestrpljivi „hecarji“ ali kaj takega, kajti kot kandidate postavili smo dva bolj mirna Nemca, namreč rudarskega oskrbnika Punzengruberja in oskrbnika pivovarne v Sorgendorfu, Schneiderja. Razun teh dveh izvoljeni so: France Tschernitz, Fr. Neubersch, Jakob Glavar in Janez Steinbuch. V tem razredu smo tedaj pri odbornikih propali in sicer pri zadnjih štirih samo za en glas. Namestniki so naši, in sicer: Andrej Kogelnik, Jože Skuk in Jurij Račnik. Zamudili smo pritožbo radi sestavljanja volilnega imenika v tem razredu. Našo pritožbo pri volitvi zavrgla je volilna komisija, ktereje je načeloval Janez Steinbuch, p. d. Trampuš, dosedanji župan (nekdanji vrl Slovenec, sedaj naš najhujši nasprotnik in najljubši prijatelj pliberških Talmi-Nemcev). V občinskem odboru sedi tedaj 12 naših in 6 nasprotnikov. Dalje ima grof Thurn v Pliberku tudi virilni glas v tem odboru in pride na nas 12, na nasprotnike 7 glasov. Ti bodo volili bodočega župana in občinske svetovalce. Pri volitvi župana in njegovih svetovalcev zahteva se nadpolovična večina; ako bodo naši odborniki pri tej volitvi složni in edini, smemo upati, da si bodo županom izvolili moža iz svoje srede, kateri bode skrbel za blagor občine, a tudi pri vsakej priložnosti pokazal, da je občina Libuška katoliška in slovenska. K tej volitvi pomozi Bog in sloga vrlih slovenskih odbornikov Libuške občine.

Iz Štebna pri Globasnici. (Slovó čast. gosp. župnika A. Gabrona!) Blizó deset let smo bili Štebljani brez lastnega dušnega pastirja; pa hvala Bogu, naše prošnje do premilostljivega knezoškofa za dušnega pastirja od 15. junija 1889 so bile uslišane. Že 19. julija imenovanega leta se zasliši vesela novica, da dobimo Štebljani čast. gospoda Antona Gabrona za provizorja. Napočil je srečen dan za nas 3. avgusta, ko so se imenovani č. gospod k nam preselili. Naše veselje, našo srečo in zadovoljnost tukaj ni prostora popisati. Pa kaj? prenašlo je minulo za nas dve leti in 7 mesecev, in prišel je čas ločitve. Na prvo nedeljo v postu, 6. marca t. l. so č. gospod župnik zadnjikrat v naši cerkvi Božjo službo imeli. Ko so na prižnici pastirski list odbrali, priporočali so prav z živo besedo družbo sv. Mohorja; razlagali kratko pa natančno korist te družbe in branje slovenskih katoliških bukev. Potem začnejo od nas slovó jemati s prelepimi besedami: „Mir vam bodi!“ Bili smo vsi poslušalci globoko ginjeni, in s solznimi očmi dalje poslušali. Govorili so od potrebe notranjega in vnanjega mira, priporočali so nam ljubi mir; voščili so mir vsem zakonskim, vsem samskim, mladini in otrokom, vsem rajnim farmanom pa večni mir in pokoj. In ko so naši pevci med sv. mašo slovó gospodu župniku zapeli, smo se nekteri glasnega joka težko zdržali. Ne bomo na nje pozabili. Bili so vesten duhovnik, natančni v dopolnjevanju svojih dolžnostij; učili so nas z besedo in z lepim zgledom skrbeti ne samo za svoj, temuč tudi za blagor bližnjega. Ne bomo žalili njih ponižnosti, veliko so storili in se trudili v vseh ozirih za nas, pa vse iz ljubezni do Boga in za blagor bližnjega. S solznimi očmi smo se poslovili 11. marca t. l. popoldne od njih, in težko ločili od našega dušnega pastirja, s katerim smo v prijaznosti in miru živeli. Novo tolažbo za tako zgubo smo dobili v nedeljo dné 13. marca t. l., ko so naš novi č. gospod provizor V. Vacovský na prižnico stopili in nas prav prijazno pozdravili. Veliko upanja so v nas obudili. Akoravno bolehní in slabega zdravja, pokazali so nam svoje dobro srce in dobro voljo, nam pomagati. V molitev so nas vzeli, molitev nam priporočili. Tudi naša volja je, za nje moliti in jim spet zdravje sprostiti. — Zahvala Bogu za vse. Srčno zahvalo izrekamo pa tudi gospodu župniku Gabronu s prošnjo, da bi nas ne pozabili. Spominjajte se nas, molite za nas, kar bomo tudi mi za Vas storili! Veliko zahvalo smo dolžni tudi Šmihelskemu župniku č. gosp. Šumahu, ki so nam javno in zasebno svojo naklonjenost pokazali in nam bodo posebno ob času velikonočne spovedi pomagali, da bodo lahko vsi mogli svojo velikonočno dolžnost opraviti.

Več kmetov.

Iz Ljubljane. (Družba sv. Cirila in Metod a.) Graška izvanakademiška podružnica je imela 7. marca t. l. svoje letno zborovanje ob obilni udeležbi oč. udov in gostov. Prvomestnik, gosp. ravnatelj Fr. Bradaška, se je najpoprej spominjal umrlega ustanovnika, preč. g. kanonika dr. M. Robiča, in je povabil navzoče ude k sv. maši, katero je za pokojnika daroval 9. marca v mestni župni cerkvi podružnični tajnik, preč. g. vojaški župnik monsgr. Ivan Tomše. Potem je omenil vesele no-

vice, da je bivši podružnični blagajnik, g. prof. Fr. Hubad poklican na Dunaj. Povdarjal je slednjič še požrtvovalnost tamošnjih rodoljubnih obrtnikov, ki so tudi podružnični udje. — Iz nam doposlanega poročila o zborovanju z radostjo povzemo, da zanimanje za našo družbo raste tudi v Gradcu, na čemur se moramo posebno zahvaliti mladeniško navdušenemu prvomestniku in neutrudno delavnemu blagajniku, g. c. kr. okrajnemu sodniku Fr. Hrašovcu. — Vodstvo glavne družbe razpošilja te dni širom po Slovenskem dva važna poziva. Prvi vabi domoljubno slovensko ženstvo, naj bi snovala kolikor največ mogoče ženske podružnice; drugo je pisano slavnim društvom, naj bi blagohotno postala pokrovitelji naši družbi. — Za družbine namene so darovali: Ormoška posojilnica 15 gld., član delavskega bralnega društva v Idriji, g. Val. Pogačnik, nabral je 5 gld. 26 kr. in posojilnica v Celovcu 5 gld. Dalje je podaril naši družbi lepo zbirko knjig g. dr. Fran Poček v Novem mestu. — Pivška podružnica je poslala 63 gld., in sicer 58 gld. čistega dohodka predpustne veselice in dar g. Ivana Špilarja, nadžupana v St. Petru, v znesku 5 gld., s prošnjo, naj se ta svota sprejme na račun pokroviteljine. — Mlad. vrl. Čeh je nabral v znani Ljubljanski gostilni 28 gld. 32 kr.; iz Tolmina smo dobili 3 gld. 60 kr. iz Gornjega Grada dobitke pri igri — 2 gld., iz Kopra po č. g. kuratu Blažu Glavina dar Mohorjanov — 1 gld. 40 kr. in 1 gld. kot izgubljen stav g. Josipa Rebeka, tukajšnjega ključavničarskega mojstra. — Vesela zavest, da obrani veri in národu naša družba mnogo slovenske dece vsled požrtvovalnosti vrlih domorodcev in da se sploh trudi blagodejno vplivati na vzgojo mladega naraščaja, naj bude darežljivim dobrotnikom najlepše plačilo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Deželni zbor koroški.

16. seja. Šest prošenj se izroči odsekom. Prošnja okrajnih zdravnikov, naj bi se sprejeli med deželne uradnike, se odbije. Sklene se, prositi vlado in državni zbor, naj ruska in rumunska meja za živino zaprta ostane. Prošnja, naj bi se naredila nova občina Gnezau, se za zdaj odbije. Poročilo o izvanrednih stavbah pri deželnih cestah se vzame na znanje.

17. seja. Štiri prošnje se izročijo odsekom. Daljši razgovor so vname o Ziljski cesti. Tista je pred kratkim postala državna, pa dežela mora dodati vsako leto 10.000 gld. za njo. Letos je pa gospodarski odsek stavil predlog, naj se vlada naprosi, da se ta donesek zniža na 5000 gld. Deželni predsednik ugovarja, da tak predlog ne bo dobil potrjenja, ker se je dežela s pogodbo zavezala, dodati po 10.000 za cesto. Tudi bi za druge ceste premalo ostalo, ako bi deželna vlada za Ziljsko cesto preveč potrošila. Dr. Abuja odgovarja, da predlog ne reče, naj se pogodba razveljavi, ampak izreče le prošnjo, naj država privoli, da se pogodba spremeni. Sicer pa država na cesti muto pobira in deželi od tega nič ne dá, toraj bi bilo prav, da se donesek dežele zniža. Deželni predsednik je še enkrat ugovarjal, pa brez uspeha; sprejel se je odsekov predlog. Potem se sklene, v Trgu (Feldkirchen) nastaviti deželnega živinozdravnika z letno plačo 500 gld. Na vrsto pride razgovor o deželnem šolskem zakladu. Poslanec Muri reče, da on in Einspieler ne moreta glasovati za predlog, dokler se Slovincem krati enakopravnost. Na to se oglasi dr. Ubl, deželni odbornik in ud deželnega šolskega sveta. V daljšem govoru hoče dokazati, da Slovenci želijo nemških šol, in da so vse prošnje za slovenski učni jezik le umetno narejene. Naštevava celo vrsto prošenj, ki so se lani odposlale za slovensko šolo, ter ponavlja, kar je bilo brati v liberalnih listih, da so se ljudje preslepili, da so se podpisali ponarejali itd. Ker se je on opiral na poročila krajnih šolskih svetov, bomo celi njegov govor priobčili po stenografičnem zapisniku, ne zato, kakor bi bil govor toliko vreden, ampak le zato, da bodo naši ljudje vedeli, kaj se je o nabiranju podpisov za tiste prošnje v Celovec poročalo, da bodo tista poročila primerjali z resnico in potem v „Miru“ popravili, kar je neresničnega v Ublnovem govoru. Dr. Abuja se je potegnil za učitelje in grajal tisti odlok deželnega šolskega sveta, ki pravi, da se učitelju ne sme naznaniti, kdo ga je zatožil, ako ga kdo ovadi. Poslanec Einspieler je potem odgovarjal dr. Ublu. Rekel je, da tudi on in Muri živita med ljudstvom in da tudi ona dva vesta, kaj ljudstvo želi in kaj mu je v korist. Pri prošnjah se ni ozirati toliko na to, kdo jih je spisal, ampak kaj je v njih in kdo je podpisan. Kar je dr. Ubl povedal o ponarejanju podpisov, tega on (govornik) ne more verjeti. Podpise ponarejati je kaznjivo, zakaj pa potem ponarejevalci niso bili na odgovor poklicani? V dokaz, da ljudstvo želi slovensk pouk, našteje govornik celo vrsto prošenj,

ki so se v tej zadevi že odposlale. Sicer pa bomo celi govor priobčili po stenografičnem zapisniku. Poslanec Muri se še enkrat oglasi in pravi, naj šolska oblast ne preganja slovenskih učiteljev, da ne bodo prisiljeni pobegniti v druge dežele. Dr. Gobane odgovarja, da je bil učitelj Podobnik „službeno“ prestavljen na Jezersko in da je že dvakrat prosil za službo na Štajerskem. (Pa ravno to bi mi radi zvedeli, zakaj ga vedno „službeno“ prestavljajo in zakaj je ta eden najboljših naših učiteljev, kakor jih imamo le malo na Koroškem, primoran, želeti si službo v drugi deželi?) Poslanec Kirschner vpraša, kako se bo preložila cesta čez Humberški klanec. Deželni predsednik odgovori, da ta stvar še ni dognana, ker je več načrtov. Treba bo svet zmeriti, in potem se bo že videlo, kako bolje kaže.

18. seja. O strežnicah v deželni bolnišnici se sklene, da se jim podeli nekaj pokojnine, ako je ktera 10 let služila in obnemore. Deželni odbor naj določi velikost te pokojnine. — O Dravskih stavbah se sklene, da naj se porabi denar, kar ga je še, pa nič več; ob enem pa naj se vlada naprosi, da naj Dravo uravná na državne troške, ker dežela in brežani ne morejo nič več dati. Na to odgovarja g. deželni predsednik, da on obžaluje, da se je kaj takega izreklo, da se Drava ne bo do konca poravnala. Če se niso vse stavbe obnesle in dovršile, krivo je to, ker je bilo premalo denarja. Delo bi se moralo vendar dovršiti do konca. Morda bi kazalo, na žganje visoko doklado naložiti in s tem denarjem zidati. Ali pa naj dežela v ta namen na posodo vzame. (Bog nas varuj dolgovi! Op. ured.) Odsekov predlog se potem potrdi.

19. seja. Po daljšem razgovoru se sprejme predlog, naj se vlada naprosi, da državno cesto v Gornjem Dravogradu tako preloži, da ne bo zmirom pod vodo. Ta stvar se je zavolj tega zavlekla, ker posestniki preveč tirjajo za zemljišča, po katerih bi se imela nova cesta napeljati. — Prošnja občine Straja ves za podporo pri jezovih na Zilici se izroči deželnemu odboru, da o stvari še natančneje pozveduje. — Sklene se, da se nemškim posojilnicam za zdaj še ne dovoli podpora za posebnega nadzornika. — Poroča se, da je doklada na žganje lani dala 147.000 gld., od katerih se je 25.000 porabilo za troške pobiranja. — Vasi Peče pri Podklostru se dovoli 136 gld. podpore za ravnanje potoka.

20. seja. Šest prošenj se izroči odsekom. Potrdi se spremenjena postava o lovskih kartah. Kupile se bodo karte lahko za 1 ali 2 ali 3 leta naprej; za vsako leto velja 3 gld. Lovec mora na lovu listino pri sebi imeti. — Ustanova deželne hipotečne banke se po daljšem razgovoru za zdaj še odloži. — Občini Dravograd se dovoli 100 gld. podpore za zdravnik. Deželnemu odboru se naroči, naj skuša pri deželni vladi izprositi, da se v Dravogradu nastavi okrajni zdravnik. — Občini Brdo na Zili se dovoli 130 gld. podpore za ravnanje potoka.

21. seja. Dr. Traun govori za to, naj se vlada naprosi, da bo dala več podpore za ravnanje hudournikov na Koroškem. Deželni predsednik prizna, da je dežela revna in svojih plačil ne zmore, to pa tudi ne gre, da bi se vsa bremena na državo zvalila, kakor je zdaj v navado prišlo: država naj bi sama dovršila Ziljsko cesto, in zdaj naj bi še hudournike prevzela. Ni dosti upanja za to. Predlog se izroči stavbenemu odseku. — O prošnji občine Bekštanj za podporo, da naredi neko občinsko cesto, se sklene, da naj deželni odbor o tem še bolj poizveduje. — Za ravnanje Aprijskega hudournika v Belanski dolini se dovoli 2400 gld. — Deželnemu odboru se dovoli, občine v Ziljski dolini podpirati pri ravnanju hudournikov.

22. seja. Predsednik prebere pismo dr. Ubl na, s katerim tisti naznanja, da odloži deželno odborništvo, ker je poklican kot poročevalec h koroški hranilnici. (To je vesela novica za Slovence, kajti Ubl je bil kot član deželnega šolskega sveta vedno hud naš nasprotnik.) — Kirschner želi, naj bi se Humberški klanec še letos preložil po načrtu deželne vlade. Se izroči stavbenemu odseku. — Nekatere občine so prosile za brezobrestna posojila za šolske hiše. Ta prošnja se odbije; sklene se pa, da se nekterim občinam (med njimi je Doberla ves s posojilom 3000 gld.) plačajo obresti od šolskega posojila po 4% do tistega časa, da posojilo vrnejo. — Gospodarski odsek predlaga, naj deželni odbor ribiško postavo, kakor jo je izdelal, predloži prihodnje leto. Zoper postavo pa se oglasi več govornikov, ker se hoče graščinam ribiška pravica vzeti in občinam dati. Slednjič se predlog zavrže.

Glasovi nasprotnikov.

Kranjsko in koroško šolstvo.

„Freie Stimmen“ št. 37. hočejo dokazati, da je šolstvo na Kranjskem na slabejših nogah, kakor

na Koroškem, iz česar po mislih tega lista sledi, da naj kranjski poslanci rajši pred svojim pragom pometajo in naj se ne utikajo v koroško šolstvo. List pravi, da je na Koroškem 351 ljudskih šol, na Kranjskem pa le 321, na Koroškem 634 razredov, na Kranjskem samo 533, na Koroškem 648 učnih močij, na Kranjskem le 535, čeravno je na Kranjskem za 140.000 več ljudij, in da na Koroškem izmed 100 za šolo godnih otrok jih 93 res v šolo hodi, na Kranjskem pa samo 66. Vse to dokazovanje je pa prazno. Kranjska dežela je bolj revna, kakor Koroška. Na Krasu nič ne raste; vsa notranjska stran je zelo revna, še vode ljudem primanjkuje. Dolenjska stran je sicer rodovitna, pa nema skoro nič obrtnije in bila je do zdaj brez železnice; toraj kmet ni mogel prodati svojih pridelkov ne domačim, ne tujim ljudem. Samo gorenjska stran in ljubljanska okolica je precej premožna. Na Koroškem pa še povsodi zemlja koj rodi, precej je fužin, tovarn in dovolj železnice, toraj je tudi več denarja in zaslužka. Pa tudi država sama stori veliko za Koroško, za Kranjsko pa skoro nič. Ako so pa na Kranjskem nekatere občine revne, imate deželna in šolska oblast čisto prav, da jih ne obkladate preveč s šolskimi bremenami in dokladami. Saj še koroški kmetje dovolj zdihujejo zavolj šolskih stavb in šolskih doklad, pa liberalci se za njih zdihovanje ne zmenijo. Tudi je omeniti, da imajo Kranjci šestletno šolo, mi pa osemletno, toraj tam ni treba toliko razredov in učiteljev. Sicer pa s tem, ako imamo mi več šol, še ni dokazano, da so naše šole dobre, ali da so boljše, kakor na Kranjskem. Nasprotno: na Kranjskem so šole boljše, kakor pri nas v slovenskih krajih, ker tam se otroci poučujejo v maternem jeziku in se tudi kaj naučijo, pri nas se pa trpinčijo z nemščino in nazadnje ne znajo ne nemško, ne slovensko. Kranjski poslanci se pa zato potegujejo za nas koroške Slovence, ker mi nemamo svojega poslanca, kajti Kirschner in Ghon, ktera dva so nam liberalci in nemškutarji vsilili, se ne potegujeta za slovenske pravice, ampak jih le pobijata. Ako želijo koroški liberalci, da naj bi kranjski poslanci nič ne govorili o koroških šolah, naj pa nam Slovincem nikar toliko ne nasprotujejo pri volitvah, da bomo izvolili na Koroškem dva slovenska poslanca, in potem se bota tista dva za nas potegovala.

Politični pregled.

V tirolskem deželnem zboru se Lahi še blizo ne prikažejo, v Poreču se Lahi in Slovani, v Gradcu se Nemci in Slovenci, v Brnu in Pragi se Čehi in Nemci, v Opavi se Nemci, Poljaki in Čehi pisano gledajo. Le v Galiciji so se Poljaki in Malorusi nekoliko bolj sprijaznili, poslednjim se je privolila nova rusinska gimnazija in še nekatere druge drobnosti. To nas prav veseli, kajti odslej se Nemci ne bodo mogli več izgovarjati na Poljake, češ, saj vi tudi niste pravičniki, pa hočete nas učiti. Sprava na Češkem se je odložila na poznejši čas, in Nemci vpijejo, da je pokopana in da se jim krivica dela. Mi pa mislimo, da je sprava odložena le za toliko časa, da Nemci svojo ošabnost popustijo in Slovanom priznajo popolno enakopravnost. Kedar jih ta pamet sreča, potem ni nobenega zdržka več, da se sprave pogodbe vnovič v pretres vzamejo, pa tudi za obe stranki povoljno rešijo. Nemška manjšina pa vendar ne sme tirjati take sprave, da bi le ona gospodarila nad večino. To bi bil narobe svet in take sprave si vrli in izobraženi češki narod vendarle ne more sebi v škodo na glavo nakopati. — Kakor gornjeavstrijskemu, tako je vlada tudi moravskega deželnemu zboru predložila načrt postave o kmetijah srednje velikosti in kako urediti dedno pravo na njih. — Poslanec Spinčič iz Istre je bil kot profesor zavolj nekega nedolžnega govora iz službe djan. To je preojstra kazen; saj vendar ni kaj tako groznega povedal, ako se je zavzemal za boljšo prihodnost svojega hrvatskega národa. Nemški profesorji dostikrat še vse drugače govorijo celó pri političnih shodih, pa se jim ne zakrivi noben las. To je dvojna mera! Mislimo, da so v tem slučaju naši slovanski poslanci v državnem zboru prisiljeni, spregovoriti resno besedo.

Čudne reči se godijo v Parizu na Francoskem. Anarhisti ali prekucuhi, ki nočejo ne duhovne, ne posvetne gosposke nad seboj, začeli so se gibati in strašiti. Na več krajih so z dinamitom hiše v zrak zastrelili; v enem kraju je bilo pri tem šest ljudij ranjenih. Še v cerkvi ne mirujejo. V neki cerkvi so pridigarja ustavili in mu začeli nasproti govoriti. Pobožni ljudje so jih začeli svariti, in začel se je tepež v cerkvi. Zdaj je nadškof vse pridige prepovedal. Anarhiste pa lovijo. Najhujšega, Ravachola, so že prijeli. On je že več ljudij umoril in oropal, pa tudi denar zna delati. Šest mož je bilo treba, da so ga ukrotili

in zvezali. 40 takih anarhistov, ki niso na Francoskem doma, so iz Pariza pognali; mnogo domačih pa so zaprli. — Tudi v Nemčiji se na slabo obrača. Cesar je imel dobro voljo, upeljati versko šolo; pa liberalci in brezverci so začeli tako upiti in groziti, da se jih je cesar zbal in je pustil to postavo spet umakniti. — V Bolgariji so prijeli nekega ruskega ogleduha in ga obsodili na osem let ječe.

Novičar.

Na Koroškem. Prošnje za slovensko šolo, ki jih je ministerstvo poslalo v Celovec na c. k. deželni šolski svet, se ravno zdaj rešujejo in se ve da po vrsti odbijajo. Posleden tak odlok nam je na ogled poslan iz Svabeka, kjer je krajni šolski svet prosil. — „Freie Stimmen“ so poročale, da se je v nemškem mestu Hannover ustanovila podružnica „šulferajna“, ki hoče svoj denar trositi samo na Koroškem. Ali je morda nemštvo tukaj najbolj v nevarnosti? Človek bi mislil, da za nemške šole na Koroškem že državne oblastni dovolj skrbijo. Če imajo pa Nemci preveč denarja, naj ga le pošiljajo; naši učitelji so potrebni, ga bodo že vzeli. — Razpisana je služba kancelista pri okrajni sodnji v Velikovcu. Prošnje prejema do 18. aprila c. k. deželno predsedništvo v Celovcu. Prosilec mora slovensko znati. — Posojilnica v Sinči vesi je imela lani 54.523 gld. prometa 207 zadržnikov. — V Naborjetu se je ustrelil mladi Jesse. — V Beljaku je v Dravo skočila neka 19 let stara dekla, pa so jo rešili; zdaj bolna leži. — V Tinjah so naši slovenski kmetski igralci predstavljali dné 25 in 27. sušca trpljenje Kristusovo. Ljudstva se je vse trlo in vsem se je zeló dopadlo, nekteri so skoro jokali. — Kakih 150 do 200 deželnih brambovcv nam bodo letos Kranjci posodili, ker so jih menda tukaj na Koroškem premalo nabrali. Toraj so Kranjci, ki so našim liberalcem toliko na poti, vendar še za nekaj dobri. — Beljaška „Deutsche Allgemeine Zeitung“ naznanja, da odslej ne bo več po 3krat, ampak le po 2krat na teden izhajala. To je tembolj čudno, ker se v istem naznanilu hvali, da ima največ naročnikov med vsemi koroškimi listi. Kdor ne verjame, plača groš. — V Celovcu se je ustrelil neki hlapec Strohmaier, rodod Štajerce. — Škrlatico imajo otroci v Slov. Plajbergu. Šola je zaprta. — Zavolj poprav bo Humberški most zaprt do 23. aprila od desetih dopoldne do tih popoldne. — Pogorel je Brežan v Kotu v Rožni dolini. — Zadnje dni se je pri „črnem orlu“ kazalo 17 zamorcev iz roda Suaheli.

Na Kranjskem. Živinska bolezen v gobcu in na parkljih se je spet pokazala v Ljubljanski okolici. — V Zagorju pri Savi so zaprli nekega Kubarja, ker je ženo tako pretepel, da je umrla. — Graščino Ruperč Vrh na Dolenjskem je kupil neki Dunajčan za 96.000 gld. — Blizo Trzina je padel neki pijani mož s kravo vred v Savo. Krava se je rešila, pijanec je pa utonil. — Most čez Savo bodo postavili pri Radečah. — Govori se o železnici iz Kamnika v Savinjsko dolino. Ni napačna misel! — V Novem mestu je umrl. g. prof. Val. Ambrož, brat Kapeljskega g. dekana. — V Ljubljani se je ustrelil trgovec Anton Knez (Ančnikov) iz Šiške, znan kot zvest slovenski rodoljub. Svoje premoženje (govori se o več kot 60.000 gld.) je volil večinoma „Slovenski Matici“. Bodi mu Bog milostljiv!

Na Štajerskem. Posojilnica v Ormožu je imela lani 405.000 gld. prometa in 681 zadržnikov. — Na smrt so obsodili Antona Horvatoviča iz Doboveca, ki je umoril svojo ženo. — V Gradcu je nek mizarški pomočnik zaklal ženo v tabačni trafiki, da ji je denar pobral. Pa so prišli ljudje in ga prijeli. — Pri Zgornji Radgoni je neki fant s palico ubil kmetskega sina Antona Borka. — V Slov. Bistrici se je naselil nov odvetnik, dr. Urban Lemež. — Zavolj tatvine in ostrupljenja je dobil Nace Škof osem let ječe. — Iz Vojskega se nam piše, da so imeli letos silno veliko snega. — Zavolj ošpic so šole zaprli v Ormožu in pri Veliki Nedelji. — V Štorah bodo dobili nemško šulferajnsko šolo. — Tri mlade, po 17 in 18 let stare tatove so prijeli v Mariboru. — Blagajnico služabnikov južne železnice v Mariboru je njen načelnik okradel za 1400 gld. in potem pobegnil. — Neki Eritscher iz Koroškega je v Slov. Bistrici iz ječe ubežal. — V Št. Vidu pri Ponikvah so umrli č. g. župnik Jožef Ulaga. — Pogorel je Arzenšek v Jerbinjaku. — Piše se nam, da je župan v Ljubnem v preiskavi. — V Trbovljah so imeli sv. misijon. — Pogorel je Toplak v Biši.

Na Primorskem. Dnó 25. marca je bil shod blizo Ajdovščine v zadevi železnice, ki bi se imela zidati iz Gorice skozi Vipavsko do Logatca. — V Trstu se mrtvo našli Marijo Trebec, ženo delavca. Moža so zaprli, ker je na sumu, da jo je umoril.

— V Trstu so v smeteh našli mrtvega novorojenca. (Morajo pač na redko pometati!) — Pri Korminu je neki hlapec gospodarja z motiko po glavi udaril in močno ranil. — V Trstu se je naselil nov slovenski odvetnik dr. Matej Pretner.

Duhovniške zadeve v Krškej škofiji.

Č. g. Franc Štingl, kaplan v Svečah, predstavljen je za kaplana v Stall. Na njegovo mesto pride č. g. Franc Holec iz Hodiš.

Naznanilo.

Slovenska čitalnica v Glinjah imela bode na velikonočni ponedeljek, t. j. 18. aprila t. l., ob 4. uri popoldne v gostilni Lovro Zablachana na Trati svoj **letni občni zbor**. Po zborovanju sledi veselica z jako zanimivim sporedom. — K prav obilni udeležbi vabi **odbor**.

Loterijske srečke od 2. aprila.

Line	72	30	20	54	53
Trst	53	1	86	26	38

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	6	60	8	30
rž	5	85	7	30
ječmen	4	80	6	—
oves	2	40	3	—
hejda	4	95	6	20
turšica (sirk)	4	—	5	—
pšeno	6	80	8	50
tižol	—	—	—	—
repica (krompir)	1	30	2	10
deteljno seme	—	—	—	—

Sladko seno je po 2 gld. 60 kr. do 2 gld. 90 kr., kisló 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 60 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 58 do 60 kr. kila, maslo in puter po 90 do 100 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 33 do 35 gld. stari cent.

Vsem svojim prejemalcem in znanim kmetovalcem po celem koroškem

naznanjam, da se bom dné 1. maja 1892 preselil iz dosedanje prodajalnice „pri sladkornem klobuku“ Burggasse št. 12

na stari trg št. 19, četrta hiša od hranilnice, „pri zlatem vencu“.

Zahvalim se za dozdanjo zaupanje ter zagotavljam, da se bom vselej potrudil, postreči ljudem z dobrim in frišnim blagom po najnižjih cenah. Z odličnim spoštovanjem

FERDINAND MUSSI.

Na znanje!

Za predpust in veliko noč se dobi **najlepša pšenična moka št. 0** v vrečah po 25 kil boljši kup ko povsod drugod pri „**sladkornem klobuku**“, Burggasse št. 12. in pa

pri „**zlatem vencu**“, na starem trgu št. 19.

F. MUSSI,

trgovec s tržaškim blagom v Celovcu.

Stavbeni čas je tukaj!

Rihard Neumann

strešni krovce v Celovcu, kosarske ulice št. 10,

se priporoča p. n. velečastitim cerkvenim predstojništvom za vsa v to stroko spadajoča dela, kakor: kritje s škrlom ali opeko in poprave; nadalje popravilja in barva zvonike, pribija strelovode po najnovejši metodi, poslednja na premičnem stolčku.

Novi strešni krovi kakor tudi poprave na njih se izvršijo dobro in po ceni. Za trpežnost se jamči

Ilen Jeglič,

trgovec in čebelar na Selu, pošta Lesce pri Bledu, priporoča slavnemu občinstvu in čebelarjem najzlahtnejši med (strd), garantiran pitanec v škatljah po 5 kil, kila po 52 kr., ki se pošiljajo proti poštnemu povzetju. Dalje prodaja pravi, natorni brinjevec po 1 gld. 20 kr. liter, slivovko dve leti staro po 1 gld. liter, staro dolensko in hrvaško vino iz najbolj znamenitih krajev, liter po 22, 24 in 26 kr. v sodih. Na zahtevanje se pošljejo tudi vzorci.

Tovarniško zalogo

nepremočljivih oblačil in storjenih pogrinjaj (plaht) ima

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

Dalje priporoča svojo veliko zalogo raznega sukna in tkanin,

toskina, peruvijena,

kakor tudi

prtenine (platna) in kotenine v raznih oblikah.

Prodaja vse na drobno in debelo po nizkih cenah.

Vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo, mlaticnice, čistilnice za žito, trierje, slamozernice, mlince za sadje, suskalnice za sadje in vino, za gradnje, faktor vse druge stroje in priprave za kmetijstvo, vinarstvo in sadjarstvo itd. priporoča v najnovejši in najboljši obliki, po ceni:

IG. HELLER, DUNAJ,
Praterstrasse 78.

Illustrirani zapiski in povzeta pisma v hrvaškem, nemškem, latinskem in slovenskem jeziku po zahtevanju brezplačno in franco. — Čas za poskušajo — garancija, ugodni pogoji. — Zopet enkratne cene!

Zvon, cerkveni,

12 centov težak, popolnem nepoškodovan in čistega glasú, leta 1857. vlit, je na prodaj do konca junija tega leta pri predstojništvu mestne farne cerkve v Pliberku.

David Pichler

v Celovcu, Schulhausgasse št. 12.

„pri zlatem sidru“

priporoča kavo kila od 1 gld. 40 kr. do 2 gld.; sladkor, vinski špirit, rozolij, rženo žganje, špeh, moko in drugo vsakovrstno prekmorsko blago,

vse dobro in po ceni.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemnih zavitkov itd. po najnižjih cenah.

Tinktura za želodec,

ktero prireja **GABRIJEL PICCOLI**, lekarnar „pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko,

učinkujoče, delovanje prebavnih organov ureja s sredstvom, krepča želodec, ter pospešuje telesno odprtje. — Razposilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 steklenicami velja gld. 1.36, z 55 steklenicami, 5 kilogramov teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarne v Celovcu Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Wald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.